

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1648

§. 2. Climata secundùm recentiores.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13147

augmentum expressit cap. 6. lib. 2. Magnæ Constructionis, vbi tamen tantum meminit Parallelorum. Postea nihilominus cap. 7. & 12. Climatorum mentionem facit. Tradidit & tabulam Parallelorum cap. 24 lib. 1. Geographiæ, sed à superiore nonnihil discrepantem, propterea quod in eâ tantum orbis sui delineationem cogitabat. Itaque tabula ex cap. 6. Almagesti petita tibi omnium antiquarum instar esse debet, ideóque hic appinximus emendatam.

§. 2. *Climata secundum recentiores.*

NOMEN.

CLIMATA à verbo κλίμα nomen habent, quoniam petuntur ab inclinatione Sphæræ: quare à Vitruuio dicuntur *inclinationes*, à Gellio *deuergentiæ*, à Iouiano Pontano parum Latinè *Clini*. Putant etiam aliqui apud Plinium *segmenta* nuncupari, sed huius auctoris mentem non sunt assecuti.

DEFINITIO.

Clima est spatium terræ duobus parallelis comprehensum, cuius finis, diem Solstitialem seu longissimum dimidiâ horâ productiorem habet, quàm initium. Ita Clima continet duos parallelos, aut tres computatis extremis.

Est autem PARALLELVS spatium terræ, cuius finis diem maximum habet, quadrante vno longiorem quàm initium. Hic autem *Parallelus Climatorum* dicitur cum addito, ad differentiam gradus latitudinis qui simpliciter *Parallelus* appellatur.

NVMERVS.

Numerantur Climatora 24 quia cum ab Æquatore numerentur, sub quo dies semper est horarum duodecim, & terminentur in circulis polaribus vbi dies maximus est 24. horarum, duodecim horæ in duas partes sectæ, reddunt 24. diuersitates diei Solstitialis per semihoras crescentis, & 48. parallelos, siue augmenta per quadrantes.

D

- CLIMATVM TABVLA

CLIMATA	PARALLELI	DISPOSITIO PARALLELORVM	ALTITVDO POLI		DIES SOLSTITIALIS		VRBES ILLVSTRES.	AMPLITVDO CLIMATVM		
			GRA.	MI.	HO.	MI.		GRA.	MI.	LEVCÆ
XIII	25	PRINC.	58	26	18	0	STOCHOLMIA <i>Suecia.</i>	1	33	46 $\frac{1}{2}$
	26	MEDIŪ.	59	14	18	$\frac{1}{4}$	REVELIA <i>Imonia</i>			
	27	FINIS.	59	59	18	$\frac{1}{3}$	BELLA-OZERA <i>Moschouia</i>			
XIV	27	PRINC.	59	59	18	$\frac{1}{2}$	ORCADES <i>Supra Scotiam.</i>	1	9	39 $\frac{1}{2}$
	28	MEDIŪ.	60	41	18	$\frac{3}{4}$	OBSLOVIV <i>Noniagia</i>			
	29	FINIS.	61	18	19	0	CAMBALV <i>Tartaria.</i>			
XV	29	PRINC.	61	18	19	0	BERGIS <i>Noruegia.</i>	1	7	31 $\frac{1}{2}$
	30	MEDIŪ.	61	33	19	$\frac{1}{4}$	VSTINGA <i>Moschouia.</i>			
	31	FINIS.	62	25	19	$\frac{1}{2}$				
XVI	31	PRINC.	62	25	19	$\frac{1}{2}$	PAMENELICA <i>in pernia</i>	0	58	29
	32	MEDIŪ.	62	55	19	$\frac{3}{4}$	<i>provincia Imperij Moschouici.</i>			
	33	FINIS.	63	23	20	0				
XVII	33	PRINC.	63	23	20	0	VASSA	0	53	26 $\frac{1}{2}$
	34	MEDIŪ.	63	50	20	$\frac{1}{4}$	<i>in Finlandia.</i>			
	35	FINIS.	64	16	20	$\frac{1}{2}$				
XVIII	35	PRINC.	64	16	20	$\frac{1}{2}$	NIDROSIA	0	39	19 $\frac{1}{2}$
	36	MEDIŪ.	64	37	20	$\frac{3}{4}$	<i>in Noruegia.</i>			
	37	FINIS.	64	55	21	0				
XIX	37	PRINC.	64	55	21	0	OVLO	0	30	15
	38	MEDIŪ.	65	11	21	$\frac{1}{4}$	<i>in Moschouia.</i>			
	39	FINIS.	65	25	21	$\frac{1}{2}$				
XX	39	PRINC.	65	25	21	$\frac{1}{2}$	VISTVM	0	22	11
	40	MEDIŪ.	65	36	21	$\frac{3}{4}$	<i>in Finlandia.</i>			
	41	FINIS.	65	47	22	0				
XXI	41	PRINC.	65	47	22	0	TORNA	0	21	9 $\frac{1}{2}$
	42	MEDIŪ.	65	57	22	$\frac{1}{4}$	<i>in Bothnia Suecia.</i>			
	43	FINIS.	66	6	22	$\frac{1}{2}$				
XXII	43	PRINC.	66	6	22	$\frac{1}{2}$	VOLINGA	0	14	7
	44	MEDIŪ.	66	14	22	$\frac{3}{4}$	<i>in Moschouia.</i>			
	45	FINIS.	66	20	23	0				
XXIII	45	PRINC.	66	20	23	0	SKALOTŪ	0	8	4
	46	MEDIŪ.	66	24	23	$\frac{1}{4}$	<i>in Islandia.</i>			
	47	FINIS.	66	28	23	$\frac{1}{2}$				
XXIV	47	PRINC.	66	28	23	$\frac{1}{2}$	HOLA	0	3	1 $\frac{1}{2}$
	48	MEDIŪ.	66	30	23	$\frac{3}{4}$	<i>in Islandia.</i>			
	49	FINIS.	66	31	24	0				

- RECENS. ET ACCVRATA

CLIMATA	PARALLELI	DISPOSITIO PARALLELORVM	ALTI TVDO POLI		DIES SOLSTIALIS		VRBES ILLVSTRES	AMPLITV DO CLIMATV		
			GRA.	MI.	HOR.	MI.		GRA.	MI.	LEVCE.
I	1	PRINCIP.			12	0	MOLVCA Inſula			
	2	MEDIVM	4	18	12	$\frac{1}{2}$	MALDIVA Inſula	8	34	257
	3	FINIS	8	34	12	$\frac{1}{2}$	MALACA In India			
II	3	PRINC.	8	34	12	$\frac{1}{2}$	ZELLA In Ethiopia			
	4	MEDIVM	12	43	12	$\frac{3}{4}$	GOA In India	8	9	244 $\frac{1}{2}$
	5	FINIS	16	43	15	0	COLVMBO In Inſ. Ceylan			
III	5	PRINC.	16	43	15	0	DIV In Cambaia Regno India			
	6	MEDIVM	20	33	13	$\frac{1}{2}$	MEXICVM In America Septentrionali	7	28	224
	7	FINIS	24	11	13	$\frac{1}{2}$				
IV	7	PRINC.	24	11	13	$\frac{1}{2}$	ORMVSIVM In Perſide			
	8	MEDIVM	27	36	13	$\frac{1}{2}$	AGRA In Reg. Mogoris HIEROŒOLYMA Paleſtinae	6	36	198
	9	FINIS	30	47	14	0	ALEXANDRIA Egypti			
V	9	PRINC.	30	47	14	0	TVNETVM In Barbaria			
	10	MEDIVM	33	43	14	$\frac{1}{2}$	NICOŒA In Cypro NANOVIV In Sinu	5	43	171 $\frac{1}{2}$
	11	FINIS	36	50	14	$\frac{1}{2}$	MEACO In Perſide			
VI	11	PRINC.	36	30	14	$\frac{1}{2}$	OLVSIVO In Luſtania			
	12	MEDIVM	39	2	14	$\frac{3}{4}$	MADRID In Hiſpania PANORNIVS In Sicilia	4	52	146
	13	FINIS	41	22	15	0	ISPAHAN In Perſide			
VII	13	PRINC.		22	15	0	MASSILIA In Gallia ROMA In Italia			
	14	MEDIVM	43	32	15	$\frac{1}{4}$	CONSTANTINOPOL In Graecia	4	7	125 $\frac{1}{2}$
	15	FINIS	45	29	15	$\frac{1}{2}$	TRAPEZVS In Natolia			
VIII	15	PRINCIP.	45	29	15	$\frac{1}{2}$	LVTETIA In Gallia			
	16	MEDIVM	47	20	15	$\frac{3}{4}$	VIENNA In Germania SARMACHADA Tartaria	3	32	106
	17	FINIS	49	1	16	0	PEQVINVM In Sinu			
IX	17	PRINC.	49	1	16	0	COLONIA In Germania			
	18	MEDIVM	50	33	16	$\frac{1}{4}$	PRAGA In Bohemia CRACOVIA In Polonia	2	37	88 $\frac{1}{2}$
	19	FINIS	51	58	16	$\frac{1}{2}$	ASTRACAN In Aſchama			
X	19	PRINC.	51	58	16	$\frac{1}{2}$	LONDINVM In Anglia			
	20	MEDIVM	53	17	16	$\frac{3}{4}$	DVBLINVM In Hibernia AMSTELDAMV Belgii	2	39	71
	21	FINIS	54	29	17	0	GEDANVM Pruſſia			
XI	21	PRINC.	54	29	17	0	VILNA In Lithuania			
	22	MEDIVM	55	34	17	$\frac{1}{4}$	SMOLENSKO Poloniae MOSCOVIA Ruſſia	2	8	64
	23	FINIS	56	37	17	$\frac{1}{2}$				
XII	23	PRINC.	56	37	17	$\frac{1}{2}$	EDINEVGV In Scotia			
	24	MEDIVM	57	34	17	$\frac{3}{4}$	HAFNIA In Dania RIGA In Luonia	1	49	54 $\frac{1}{2}$
	25	FINIS	58	26	18	0				

APPELLATIO.

Veteres non tantùm Climata appellabant ex numero, *primum, secundum, &c.* Sed etiam per loca illustriora, quæ in Climate reperiebantur, *per Meroen, per Syenem, Alexandriam, Rhodum, Hellespontum, &c.* Verùm quoniam vnum Clima prætermittebant, propterea quòd regiones vicinas Æquatori non agnoscebant, nos tantùm numeri nomen retinuimus; tu ex locis celebrioribus, quæ appingimus in tabula selige quod voles. Clavius vt huic malo mederetur anteposuit vnum clima ex tribus totis parallelis constans, quod *innominatum* appellauit; verùm hoc commentum quæstionem turbat potius, quàm illustrat, & rudibus multùm successit negotij.

TABULÆ CLIMATVM EXPOSITIO.

Hanc elaborauimus diligentissimè & clarissimam atque expeditissimam reddere conati sumus. Diuiditur in columnas octo. In *prima* numerus climatum exprimitur. In *secunda* numerus parallelorum. In *tertia* climatum dispositio secundùm initium, medium, & finem; vbi cum Ptolemæo in *Almagesto* Æquatorem primum parallelum facimus. In *quarta* notatur longitudo diei Solstitialis, seu Maximi. In *quinta* eleuatio Poli; & ope huius columnæ inuenies cui climati subsit locus oblatu, & cuius iam nosti latitudinem. In *sexta* vrbes illustres, ex quibus climata poterunt appellari. *Septima & octaua* ostendunt amplitudinem cuiusque climatis, siue per leucas, siue per gradus.

§. 3. *Climata improprie dicta, siue decrefcentia per dies plures.*

Post circulos polares lux solstitialis non censetur crescere per semihoras, sed per dies totos, immò & per menses ipsos: sic enim Geminus, sic Ptolemæus locuti sunt. Quæ tamen locutio non satis videtur accurata, maximè quia probabilius est omnia signa Syzyga esse, ac proinde non potest assignari situs Sphæræ in quo Sol populis luceat tantùm in Cancro, non in Geminis; sed quicumque locus Solem videt commorantem in Cancro, cum-